

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborné učiliště stavební, Odborné učiliště a Učiliště,
Karlovy Vary, Sabinovo nám. 16**

Sabinovo nám. 16, 360 09 Karlovy Vary

Identifikátor školy: 600 009 319

Termín konání komplexní inspekce: 23. října - 8. listopadu 2001

Čj.	052 225/01-5054
Signatura	ke2zv510

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sdružuje tři typy střední školy - střední odborné učiliště (SOU), učiliště (U, určené pro žáky, kteří ukončili povinnou školní docházku v základní škole v nižším než devátém ročníku nebo devátý ročník neukončili úspěšně) a odborné učiliště (OU - speciální škola, do které jsou přednostně přijímáni absolventi zvláštních škol). Vzdělávací program tvoří učební obory z oblasti stavebnictví, strojírenství, elektrotechniky a zpracování dřeva; podobnost oborů umožňuje žákům propustnost mezi jednotlivými typy střední školy. V oborech elektrotechnika a stavebnictví mohou absolventi učebních oborů, vyučovaných ve středním odborném učilišti, získat formou dvouletého nástavbového studia úplné střední odborné vzdělání (studium je ukončeno maturitní zkouškou).

Ve školním roce 2001/2002 jsou v jednotlivých součástech školy vyučováni žáci v oborech podle následujících tabulek:

Střední odborné učiliště (kapacita 300 žáků)									
Obor vzdělání	Učební (studijní) obor	Forma studia	Počet žáků v ročníku					Poznámka spojení ročníků do společných tříd	
			Ročník						
			1.	2.	3.	I.	II.		
Stavebnictví	36-67-H/001 Zedník	3 r., denní	16	9	7	-	-	1.* 2.** 3.***	
	36-57-H/003 Malíř – stavební výroba	3 r., denní	12	8	0	-	-	1.* 2.*	
	36-52-H/001 Instalatér	3 r., denní	19	15	29	-	-	1.** 2.*	
Strojírenství	23-51-H/001 Zámečnick	3 r., denní	10	0	0	-	-	1.**	
	23-51-H/004 Strojní mechanik	3 r., denní	0	0	9	-	-	3.***	
Elektrotechnika	26-51-H/003 Elektrikář	3 r., denní	24	19	24	-	-	2.**	
Zpracování dřeva	33-56-H/003 Truhlář, truhlář. práce	3 r., denní	29	24	24	-	-		
Nástavbové studium									
Elektrotechnika	26-41-L/506 Provozní elektrotechnika	2 r., denní	-	-	-	0	13	II.***	
Stavebnictví	36-44-L/502 Stavební provoz	2 r., denní	-	-	-	0	9	II.***	
CELKEM			300 žáků						

Učiliště (kapacita 60 žáků)						
Obor vzdělání	Učební obor	Forma studia	Počet žáků v ročníku		Poznámka spojení ročníků do společných tříd	
			Ročník			
			1.	2.		
Stavebnictví	36-57-E/008 Malířské a natěračské práce	2 r., denní	11	0	1.*	
	36-67-E/003 Stavební výroba	2 r., denní	11	0	1.*	
CELKEM			22 žáků			

Odborné učiliště (kapacita 70 žáků)						
Obor vzdělání	Učební obor	Forma studia	Počet žáků v ročníku			Poznámka pro odborný výcvik je počet žáků zvýšen
			Ročník			
			1.	2.	3.	
Stavebnictví	36-67-E/001 Zednické práce	3 r., denní	13	7	8	12 žáků jiné školy
Zpracování dřeva	33-56-E/001 Truhlářské práce	3 r., denní	15	9	15	
CELKEM			67 žáků			

Poznámka *, **, *** ročníky s nižšími počty žáků jsou pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů spojovány do

společných tříd - viz stejné označení ročníku v jednotlivých oborech.

Pro praktické vyučování využívá škola tři odloučená pracoviště (školní dílny), umístěná v areálu komerčních budov v blízkosti školy.

Další součástí školy je domov mládeže s kapacitou 180 lůžek. V důsledku úsporných opatření je toto zařízení využíváno částečně jako ubytovací zařízení kolejního typu pro žáky místních škol (tj. bez potřeby vychovatelů) a částečně jsou prostory pronajímány jiným organizacím. Pro žáky školy jsou zde vyhrazeny prostory k volnému využití – knihovna a posilovna.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

TEORETICKÉ VYUČOVÁNÍ

Vzhledem k tomu, že učitelé jednotlivých předmětů vyučují žáky ve všech součástech školy (SOU, U, OU), je hodnocení průběhu vzdělávání v jednotlivých předmětech či blocích předmětů shrnuto ve společných odstavcích.

Český jazyk a literatura, český jazyk

Výše uvedené předměty jsou vyučovány ve všech oborech a typech studia jako povinné, ukončené závěrečnou, respektive maturitní zkouškou. Časová dotace i obsah učiva odpovídají schváleným učebním dokumentům. Rámcové učební osnovy jsou rozpracovány do jednotlivých ročníků, osnovy jsou plněny. Učitelé používají kvalitně zpracované tematické plány, ve kterých jsou odlišeny zvláštnosti (různá časová dotace, metody a formy výuky) jednotlivých oborů i typů studia. Výuka českého jazyka je koordinována v rámci předmětové komise pro společenskovědní předměty.

Český jazyk vyučují dva učitelé, oba jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku ve středních školách (SOU, U).

Výuka probíhá v běžných třídách, které navazují na kabinety učitelů, žáci vždy do těchto učeben na konkrétní hodinu přicházejí. Třídy působí průměrným estetickým dojmem, zařízení učeben je poměrně nové a zachovalé, výzdoba je nevýrazná. V jednotlivých oborech jsou velké rozdíly ve vybavení učebnicemi, v některých třídách měli žáci zapůjčené zastaralé učebnice z fondu školy, v jiných měli žáci k dispozici moderní a kvalitní tituly (nástavbové studium, OU). Nedostatek učebnic učitelé částečně kompenzují kopírováním textů; do tříd přinášejí jazykové příručky. Didaktická technika není používána.

Předmět je do rozvrhu hodin jednotlivých tříd zařazen ve většině případů v souladu s didaktickými zásadami. Psychohygienické podmínky výuky jsou celkově na průměrné úrovni, chybí častější střídání aktivit, některé části hodin byly monotónní, žáci ztráceli pozornost i zájem.

Všechny navštívené hodiny byly velmi dobře připraveny, organizaci hodin i výběr metod a forem práce učitelé vždy přizpůsobují úrovni a stupni znalostí žáků jednotlivých oborů. Většina hodin však postrádala potřebnou dynamiku a efektivitu, žáci se podíleli jen malou měrou na vyvozování učiva, to jim bylo většinou předkládáno formou výkladu s následným opisováním poznámek z tabule či jejich diktováním. V některých hodinách nebyla dostatečně vytvořena zpětná vazba, chyběla důslednější kontrola práce žáků. V jazykové složce předmětu převládá orientace na systém jazyka, chybí větší důraz na rozvoj komunikativních dovedností. Ve výuce literatury bylo sledováno velmi výrazné výchovné působení, učitelé zde rozvíjeli fantazii žáků a vedli je k pozitivnímu vnímání textů krásné literatury.

Motivace byla v jednotlivých oborech rozdílná, velmi efektivním způsobem jsou žáci motivováni ve třídách OU a U, v ostatních oborech (SOU, nástavbové studium) je motivace méně výrazná. Učitelé vhodně aktualizují učivo, předkládají žákům příklady z praxe, vedou je k uvědomování si významu učiva pro jejich budoucí život. V hodnocení žáků převládá klasifikace písemných projevů, v hodinách byli hodnoceni slovně, převážně pozitivním způsobem – pochvalou a povzbuzením.

Nejvýraznějším pozitivním prvkem ve výuce českého jazyka je způsob komunikace. Ve třídách byla vytvořena velmi vstřícná a klidná atmosféra, učitelé jsou žáky viditelně přijímáni jako přirozená autorita. Žáci mají velmi slušné chování, učitelé nebyli v průběhu inspekce nuceni řešit projevy jejich nežádoucího chování. Při výuce je vytvořen dostatečný prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru.

Kvalita vzdělávání v českém jazyce je průměrná.

Německý jazyk

Německý jazyk je vyučován pouze v učebních a studijních oborech SOU.

Časové dotace předmětu německý jazyk odpovídají učebním dokumentům schváleným jak pro sledované učební obory, tak pro obor nástavbového studia. Hodinová dotace výuky v jednotlivých ročnících je v souladu s doporučenou časovou dotací; pro obor malíř je ve školním roce 2001/2002 hodinová dotace výuky německého jazyka snížena - provedená úprava není v rozporu s učebními dokumenty. V souladu s obsahem učiva jsou vyučujícími zpracovány tematické plány, z materiálů předložených ke kontrole jednoznačně nevyplývá, zda je do výuky německého jazyka zařazována odborná terminologie odpovídající zaměření jednotlivých učebních oborů. Při hospitacích nebyl zjištěn časový nesoulad postupu vyučujících s jejich tematickými plány; učební osnovy jsou plněny.

Výukou německého jazyka ve sledovaných oborech jsou pověřeny dvě vyučující, obě splňují požadavky pedagogické i odborné způsobilosti.

Výuka německého jazyka ve škole probíhá jednak ve specializované učebně jazyků, jednak v běžných učebnách, jejichž estetická úroveň je různá a pro výuku německého jazyka málo podnětná. Vybavení slovníkovými a jazykovědnými příručkami není dostatečné z hlediska množství ani kvality, žáci především studijních oborů, nemají běžný přístup k odborné literatuře vzhledem k jejímu umístění v kabinetech vyučujících. Chybějí též základní tabelární a obrazové pomůcky, vyučující je částečně nahrazují vlastnoručně připravenými pomůckami. Vyučující mají k dispozici běžně používanou didaktickou techniku, ta byla ve sledovaných hodinách použita ojedinele, avšak efektivně. Žáci používají učebnice německého jazyka pro jazykové školy. Samy vyučující považují tento typ učebnice za nedostačující, proto doplňují výuku pracovními listy k procvičování slovní zásoby i učiva gramatického charakteru.

Psychohygienické zásady výuky jsou vcelku dodržovány, předmět je do rozvrhu zařazen správně, s výjimkou výuky německého jazyka ve třetím ročníku učebního oboru elektromechanik, kdy je německý jazyk při dvouhodinové týdenní dotaci vyučován v jednom dni ve dvou po sobě následujících hodinách.

Všechny hospitované hodiny byly pečlivě připravené. Převážná většina sledovaných hodin byla vedena tradičním frontálním způsobem, struktura hodin co do zařazování různých pracovních činností byla pestrá, tempo pak přiměřené znalostem, dovednostem i schopnostem žáků. Žáci rozumí základním pokynům k činnostem zadávaným vyučujícími v cizím jazyce. Podmínky pro samostatné a aktivní učení žáků však vyučující vytvářely spíše ojedinele. Celkově byli žáci vedeni k samostatnosti především při práci s chybou, k sebehodnocení jen zřídka a nahodile. Ve většině sledovaných hodin byl věnován dostatečný prostor procvičování a opakování učiva.

Z hlediska efektivity výuky měla většina hospitovaných hodin průměrnou úroveň, převažovala aktivita učitele.

Ve většině hodin byli žáci seznámeni se záměrem vyučovací hodiny, v některých hodinách byl počáteční motivační vstup nahrazen různou formou opakování, klasickým ústním nebo písemným zkoušením. Co se týče průběžné motivace, převažovalo verbální hodnocení žákovských výkonů. V některých hodinách zcela chybělo celkové zhodnocení práce v závěru hodiny. Výuka je celkově zaměřena spíše na formální osvojení lexikálních jednotek a gramatické stránky jazyka, méně pozornosti je věnováno rozvíjení vlastních komunikativních dovedností žáků. K hodnocení žáků bylo používáno pravidelného klasického ústního zkoušení i písemného prověřování znalostí a dovedností.

Atmosféra ve sledovaných hodinách byla pracovní, žáci reagovali bezprostředně. Pravidla slušného chování jsou respektována bez nutnosti zásahu ze strany vyučujících. Komunikaci mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky samotnými v průběhu hospitovaných hodin charakterizoval vzájemný respekt a korektnost.

Kvalita vzdělávání v předmětu německý jazyk je hodnocena jako průměrná.

Společenskovědní předměty

(občanská výchova, občanská nauka, základy společenských věd, psychologie)

Výuka výše uvedených společenskovědních předmětů probíhá, co se týče hodinové dotace i obsahu učiva, v souladu se schválenými učebními plány a učebními osnovami. Učivo je pro jednotlivé obory a ročníky zpracováno učiteli do přehledných tematických plánů, výuka je koordinována v rámci předmětové komise, společně pro uvedené předměty a jazyky.

Výukou společenskovědních předmětů jsou pověřeni tři učitelé, všichni dosáhli pedagogické způsobilosti pro výuku ve středních školách (SOU, U). Odborně způsobilý je pouze jeden z učitelů. Chybějící způsobilost neovlivňuje negativně kvalitu výuky.

Hodiny probíhaly v běžných, průměrně zařízených učebnách, v některých z nich je tematicky zaměřená výzdoba. Používány jsou ekologické bezprašné tabule. Žáci nemají k dispozici žádné učebnice (kromě oborů OU), učitelé přinášejí do hodin nakopírované materiály, pro ilustraci aktuálních politických témat využívají mapy.

Psychohygienické zásady jsou dodržovány jak zařazením uvedených předmětů do rozvrhu hodin, tak dostatečným střídáním činností ve výuce samotné.

Struktura hodin byla přehledná, výběr metod a forem práce odpovídal věku a schopnostem žáků jednotlivých oborů studia. Převládající metodou je řízený rozhovor, v některých případech přecházející ve věcnou a podnětnou diskusi. Ve výkladových hodinách byla efektivita výuky snižována diktováním poznámek (důsledek absence vhodných učebnic). V některých hodinách byly zařazovány krátké referáty žáků, většinou na aktuální téma. Učitelé předkládali učivo odborně správně, v oborech OU a U s nutným zjednodušením. V těchto oborech bylo nejvýraznější pozitivní výchovné působení a zaměření na praktické životní otázky.

Žáci byli velmi dobře motivováni otevřeným způsobem diskuse a možností vyjádřit bez obav svůj, i kontroverzní, názor. Učitelé vybírali konkrétní příklady s ohledem na zkušenosti žáků. Hodnocení pobíhalo průběžně, většinou slovním vyjádřením, klasické zkoušení je využíváno k zopakování učiva.

Žáci si efektivně osvojují komunikativní dovednosti, učitelé dávají prostor k vyjádření všem zájemcům o diskusi. Atmosféra ve třídách se vyznačovala oboustrannou důvěrou, učitelé se žáky hovořili i o citlivých tématech taktně a respektovali jejich názory.

Kvalita vzdělávání v uvedených společenských vědních předmětech je velmi dobrá.

Matematika

Obsah předmětu i týdenní hodinové dotace odpovídají ve všech oborech a typech studia předepsaným osnovám a učebním plánům. Vyučující vycházejí z kvalitně zpracovaných tematických ročníkových plánů důsledně respektujících specifika a nutně odlišné postavení předmětu u jednotlivých oborů i typů studia. Učební osnovy jsou plněny, předmětová komise přírodovědných předmětů garantuje žádoucí mezipředmětové relace.

Rozhodující část výuky zajišťuje jediná vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, a dále absolventi vysoké školy - dva techničtí inženýři, bez potřebné pedagogické způsobilosti a speciální pedagog. Jejich chybějící předepsaná způsobilost však zásadně neovlivňuje kvalitu výuky, všichni vyučující se prezentovali celkově velmi dobrou odbornou úroveň svých hodin a oba pedagogicky způsobilí vyučující ji navíc dokázali doplnit stejně kvalitní úrovní metodickou.

Výuka matematiky probíhá většinou ve velmi dobře esteticky působící odborné učebně bezprostředně sousedící s kabinetem. Materiální podmínky výuky jsou, pokud se týká učebnic, sbírek příkladů, názorných pomůcek i didaktické techniky, celkově průměrné, nutno vyzdvihnout systematickou modernizaci učebnic počínaje nastavbovým studiem a učebními obory SOU. Psychohygienické podmínky výuky, rozvrhové i v hodinách samotných, jsou celkově na velmi dobré úrovni.

Metody a formy práce ve všech sledovaných hodinách byly voleny se zřetelem na efektivitu výuky, její praktické pojetí a srozumitelnost výkladu. Patrná je žádoucí flexibilita jednak nároků na žáky, výrazně vyšší v SOU (zejména v nastavbovém studiu), jednak metod a forem práce v hodinách. V OU a U je z pohledu vyučujících velmi náročné udržet při nízké týdenní hodinové dotaci a střídavém cyklu (praxe a teoretická výuka) kontinuitu výuky, navíc při výrazně nižší žákovské motivaci. S tímto objektivním problémem, stejně jako s požadavky moderní metodiky na využití všech nabízených možností aktivizace žáků a jejich pozitivní motivace v hodinách se úspěšněji vypořádávají oba pedagogicky způsobilí vyučující. V oblasti hodnocení žáků tradičně převládá písemná forma zkoušení, dostatečný počet známek garantuje objektivnost celkové klasifikace žáků. Jednotliví vyučující navíc vhodně přizpůsobují své nároky na úroveň vědomostí žáků odlišnému postavení matematiky v jednotlivých typech studia.

Všechny vyučující charakterizovala vesměs trpělivá, klidná a přátelská komunikace se žáky, takže i dispozičně slabší žáci mohli absolvovat výuku tradičně obávaného předmětu bez nežádoucího stresu.

Kvalita výuky v předmětu matematika je velmi dobrá.

Fyzika a výpočetní technika

Oba technické předměty mají v učebních plánech úvodních dvou ročníků podobné doplňkové postavení, jejich výuka co do obsahu učiva i hodinové dotace je v souladu se schválenými učebními dokumenty, učební osnovy jsou plněny. Vyučující vychází z ročníkových tematických plánů, směřovaných na praktické zaměření obou předmětů, ve výpočetní technice na zvládnutí základních uživatelských dovedností práce s texty či tabulkami. Na rozdíl od ústředních teoretických předmětů je pojetí těchto dvou předmětů ve vyučovaných oborech podobné; v učebním oboru elektrikář je vhodně ve druhém ročníku posílena hodinová dotace fyziky.

Výuku momentálně kompletně zajišťuje jediný vyučující, absolvent inženýrského vysokoškolského studia elektrotechnického směru, bez požadované pedagogické způsobilosti. Prezentuje se celkově velmi zodpovědným způsobem, s důrazem na co nejširší praktické pojetí obou předmětů.

Zatímco materiální podmínky jsou ve fyzice standardní a postačující, výpočetní technika by zasluhovala celkovou modernizaci, technickou i programovou, ze stávajících devíti počítačů pouze jeden splňuje technické parametry potřebné například pro aktuální programové nabídky produktů Microsoft. Přes maximální snahu ze strany vyučujícího tak kvalitu výuky nepříznivě ovlivňují jednak častá poruchovost, jednak technicky vynucené rozdílné programové vybavení jednotlivých počítačů. Psychohygienické podmínky korespondují svou kvalitou s materiálními.

Vyučujícího charakterizovala velmi dobrá příprava na hodiny, odborná erudice a také trvalá snaha o srozumitelný, zajímavý a prakticky zaměřený výklad. Metodické pojetí výuky obou předmětů je celkově zodpovědné, chybí však poněkud větší prostor pro aktivní spolupráci jednotlivých žáků nebo týmů žáků při výkladu spolu s problémovým pojetím; méně výrazná je žakovská motivace. Systematické a odpovídající je hodnocení žáků s důsledným ústním zkoušením v obou předmětech.

Vyučující svým celkově velmi umírněným trpělivým projevem i způsobem komunikace se žáky, bez újmy na potřebné náročnosti, vytváří optimální nestresující pracovní klima.

Kvalita vzdělávání ve výše uvedených předmětech je průměrná.

Ekonomické předměty

Výuka ekonomických předmětů probíhá v souladu se schválenými učebními plány. Roční učivo je časově rozpracováno v tematických plánech. Hospitační činností i kontrolou zápisů v třídních knihách nebyly zjištěny žádné nedostatky při plnění učebních osnov; harmonogram výuky zpracovaný v ročních tematických plánech je dodržován.

Ekonomické předměty vyučuje jediná pedagožka, která je odborně i pedagogicky způsobilá. Ve škole působí na snížený pracovní úvazek.

Výuka probíhá v kmenové učebně, která sousedí s kabinetem ekonomiky, ten je vybaven jen nejnütnějšími pomůckami. Ani v jediné hospitované hodině neměli žáci učebnice, ke studiu používají vlastní poznámky pořizované v průběhu hodin, text zápisu připravuje vyučující a žákům je předkládán prostřednictvím zpětného projektoru. Názorné pomůcky nebyly v hospitovaných hodinách využity.

Organizace výuky i zvolené pracovní tempo respektovaly psychohygienické zásady. Vyučující stanovila pravidla vzájemných vztahů, požadavků a nároků, která jsou žákům známa a vedou k úspoře času v průběhu vyučovacích hodin. Prostředí v učebnách odpovídalo běžnému standardu, třída byla dostatečně světlá s možností zatemnění oken i větrání.

Průběh a členění hospitovaných hodin odpovídaly stanovenému cíli. Všechny hodiny byly vedeny frontálním způsobem. Výklad byl zajímavý, měl logickou návaznost na předchozí poznatky žáků, obsahoval aktuální informace a byl srozumitelně ilustrován příklady se vztahem k praktické činnosti žáků. Připravený zápis probraného učiva byl výstižný a dobře strukturovaný. Výrazným charakteristickým znakem všech sledovaných hodin byla snaha vyučující o dialog a aktivní zapojení všech žáků do procesu výuky, účinnost tohoto působení byla ale v jednotlivých typech studia různá. Uplatňované postupy nacházely odezvu u žáků nástavbového studia, ale neoslovovaly žáky učebních oborů.

Motivační působení bylo minimální. Úvodní procvičování a zkoušení navazovaly na předcházející učivo. Klasifikaci vyučující zdůvodňovala a veřejně oznamovala. Hodnocení bylo

objektivní a nesetkávalo se s nesouhlasem žáků.

Interakce a komunikace odpovídaly složení tříd. Ve studijních oborech (nástavbové studium) probíhala výuka v dělné pracovní atmosféře, v učebních oborech žáci příliš nerespektovali dohodnutá pravidla, byli nepozorní, nesoustředění a mnohdy dávali výrazně najevo svůj nezájem. Pracovní klima v těchto třídách bylo méně příznivé.

Vztah vyučující k žákům je přátelský, vytvořeny jsou rovnocenné partnerské vztahy.

Kvalita vzdělávání v ekonomických předmětech je celkově průměrná.

Tělesná výchova

Tělesná výchova je vyučována ve všech ročnících uvedených učebních oborů. Stanovená týdenní dotace vyučovacích hodin odpovídá schváleným učebním plánům. Výuka většinou probíhá ve formě dvou spojených hodin. Hospitační činností, kontrolou zápisů v třídních knihách a předložených tematických plánů nebyly zjištěny žádné nedostatky při plnění učebních osnov. K obsahové duplicitě při plánování učiva nedochází. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd. Perspektivní přípravu na výuku zajišťují oba učitelé správně sestavenými tematickými plány, snahou o zajištění odpovídajícího množství učebních pomůcek, plánováním lyžařského a turistického kursu, celoročním pronájmem víceúčelového sportovního hřiště i tělocvičny od sousední základní školy a vzájemnou spoluprací mezi sebou i s ostatními učiteli. Bezchybné bezprostřední přípravě výuky chybělo v některých hospitovaných hodinách dostatečné množství a sortiment sportovních pomůcek (rozlišovací dresy, koule, dopadové značky apod.).

Nepovinné předměty se sportovním zaměřením nejsou ve škole vyučovány, podobné je to i se zájmovými kroužky. V rozvrhu hodin není zařazena zdravotní tělesná výchova, protože počet dlouhodobě nebo trvale omluvených žáků je minimální. Aktivně pracuje školní sportovní klub Asociace školních sportovních klubů ČR, který pravidelně do plánu práce školy zařazuje Olympijský den. Representační družstva školy se pravidelně zúčastňují středoškolské olympiády, dvě soutěže této olympiády školní sportovní klub organizuje.

Uvedený předmět vyučují dva pedagogové. Učitel s odbornou a pedagogickou způsobilostí má ve svém úvazku dvacet čtyři hodin tělesné výchovy v týdnu, druhý učitel, kterému předepsaná způsobilost chybí, vyučuje jen dvě hodiny jmenovaného předmětu ve stejném časovém období.

K výuce tělesné výchovy mají učitelé v budově školy jedinou tělocvičnu s minimálními rozměry. Vedle tělocvičny je miniaturní herna na stolní tenis. Tělocvična je vybavena základním gymnastickým nářadím a náčiním. Při cvičení venku využívají učitelé terénů v okolí školy. Speciální šatny u tělocvičny nejsou. Kabinet tělesné výchovy je situován v těsné blízkosti tělocvičny. Na kabinet navazuje sklad sportovních pomůcek, kterých je v některých druzích míčů a atletického nářadí jen omezené množství. K řádné výuce má střední odborné učiliště uzavřenou dohodu o pronájmu víceúčelového hřiště a tělocvičny ve vedlejší základní škole.

Psychohygienické podmínky výuky ve vlastní tělocvičně jsou výrazně ovlivněny malými rozměry tohoto zařízení, které je při větším počtu žáků na hranici bezpečnosti. Nevhodné je převlékání ve vstupních šatnách, většina žáků po skončení hodin nevyužívá možností pro základní hygienu. Pronajaté víceúčelové hřiště s asfaltovou plochou pro hry, nekvalitní atletickou dráhou, doskočisti a vržisti je neudržované, některé trvale instalované nářadí je poškozené. Při vyučovacích hodinách dbali učitelé zásad bezpečnosti s výjimkou rozběhávání a nácviku vytrvalosti, při kterých se žáci pohybovali bez přímého pedagogického dozoru na vytyčených veřejných cestách a komunikacích.

Struktura hospitovaných hodin odpovídala možnostem a věku žáků i stanoveným výukovým cílům. Ve všech hodinách bylo převažující formou výuky skupinové vyučování s dostatečnou

efektivitou a intenzitou, které nepřesáhly fyzické možnosti většiny třídy. Při výuce dvou spojených hodin byla první hodina věnována nácviku nebo testování, druhá hodina pak herním činností s převažující malou kopanou. Učitelé volili správné metodické postupy, zařazovali dostatečné množství ukázek, ke kterým v některých případech využívali pohybově nadaných žáků. Nedopouštěli se žádných chyb v popise a ukázce techniky disciplin či herních činností jednotlivce. Podceňovanou částí hodin byla pořadová příprava.

Osobnosti učitelů a jejich vztah k předmětu byly hlavním motivačním prvkem pro většinu žáků. Dobrá organizace hodin, náplň vyučovací jednotky odpovídající mentalitě této skupině učňovské mládeže a správné nastavení míry soutěživosti a osobní prestiže jednotlivých žáků byly další, často používanou motivací.

Interakce a komunikace byly bezproblémové. Učitelé vystupovali demokraticky, žáci ani v jediném případě výrazně neporušili dohodnutá pravidla. Vztahy mezi jednotlivými žáky a skupinami nebyly konfliktní. Jedinými rušivými momenty bylo občasné nevhodné oslovení spolužáka, které podstatnou mírou nemohlo narušit dobrou atmosféru hodiny.

Kvalita výuky v předmětu tělesná výchova je velmi dobrá.

Odborné předměty v oboru Elektrotechnika

Elektrotechnické předměty jsou vyučovány v učebním a nástavbovém oboru SOU.

Sledované odborné předměty jsou vyučovány v souladu s učebními osnovami a jejich hodinová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Obsah učiva v hospitovaných hodinách korespondoval s ročními tematickými plány, které si jednotliví vyučující zpracovali.

Výukou těchto předmětů byli pověřeni tři učitelé. Jeden splňuje podmínky odborné způsobilosti, zbývající dva jsou bez požadované způsobilosti - mají středoškolské vzdělání v oboru.

Výuka všech hospitovaných hodin proběhla v kmenových učebnách, které jsou dostatečně prostorné, s dobrými světelnými i klimatickými podmínkami. Vyučující běžně pracovali s učebnicí i namnoženými pomocnými texty, obrázky, schémata, v procvičovacích hodinách a laboratorních cvičeních pracovali žáci s potřebnými učebními pomůckami. V některých hodinách byla využita videotechnika.

V souboru sledovaných hodin byly zařazeny hodiny čistě výkladové, procvičovací i hodiny s převahou praktické činnosti žáků. Pečlivá příprava vyučujících zdůrazňovala především odbornou stránku výuky, metodické nedostatky ve vedení některých vyučovacích hodin vedly k výraznému snížení jejich efektivity. Odborně správný výklad měl logický sled a žákům byl předkládán srozumitelným způsobem. Nové pojmy byly jasně a srozumitelně vysvětleny, objasnění jejich vzájemných vztahů však bylo prováděno nedůsledně. Vyučující navazovali na znalosti a dovednosti, získané žáky při odborném výcviku. Zařazení videofilmu i dalších názorných pomůcek bylo účelné, ale poměrně málo efektivní, zařazení aktualit bylo pro výuku přínosem. V hodinách však převažoval monolog vyučujícího, aktivní podíl žáků na výuce byl velmi malý. Prověřování zpětné vazby bylo prováděno nedostatečným způsobem, vyučující tak nezískali potřebné informace pro další práci. Zápisy poznámek byly žákům diktovány, tabule byla využita minimálně. Výrazně vyšší aktivitu žáků bylo možno sledovat v procvičovacích hodinách a při laboratorních cvičeních. Činnost žáků byla dobře organizována, zadávané úkoly jasně a srozumitelně formulovány, žáci byli dostatečně aktivní. Nedostatek funkčních pomůcek vedl vyučující k vytvoření početně velkých pracovních skupin, což efektivitu těchto hodin poněkud snížilo.

Nejčastějšími motivačními prvky byly zajímavost výkladu, aktualizace probírané látky a poměrně dobře volené příklady, využívající zkušeností žáků z odborného výcviku.

Prověřování výchozích znalostí a dovedností nebylo ve většině hodin provedeno s dostatečnou důsledností. Otázky při opakování a zkoušení byly spíše zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva, v hodinách zaměřených na praktickou činnost nepostrádaly zadávané úlohy aplikační charakter. Činnost žáků byla kontrolována, ale nedůsledně hodnocena. Klasifikace výkonů žáků byla přiměřeně náročná a objektivní, byla zveřejňována, ale často postrádala výstižné zdůvodnění. Při zadávání úkolů si vyučující ověřovali pochopení zadání a upozorňovali na obtížná místa řešení problémů.

Atmosféra hodin byla pracovní a odrážela respekt žáků k vyučujícím. Nabízený prostor k diskusi či vyjádření vlastního názoru byl, vzhledem k pasivitě žáků, využit minimálně.

Kvalita vzdělávání v odborných předmětech oboru Elektrotechnika má průměrnou úroveň.

Odborné předměty v oboru Zpracování dřeva

V oboru Zpracování dřeva jsou vyučováni žáci učebních oborů SOU a OU.

Časová dotace výuky sledovaných předmětů odpovídá schváleným učebním plánům. Učební osnovy jsou plněny. Jejich obsah mají jednotliví vyučující rozpracován do tematických plánů. Většina sledovaných hodin byla velmi dobře připravena, reálně stanovené výukové cíle byly splněny.

Ze čtyř vyučujících pověřených výukou odborných předmětů je jeden odborně způsobilý, zbývající tři jsou bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti - mají středoškolské vzdělání v oboru. Svůj kvalifikační handicap kompenzují pečlivou přípravou, vhodným využitím bohatých odborných znalostí a dovedností, v některých případech i velmi dobrými komunikačními dovednostmi.

Výuka probíhá v dostatečně prostorných, prosvětlených a účelně vybavených kmenových učebnách. Prakticky ve všech hodinách pracovali žáci s učebnicemi, případně s namnoženými pomocnými texty či schémata a obrázky, zařazení názorných pomůcek do výuky bylo méně častým jevem.

Výuka hospitovaných předmětů je organizována především frontálním způsobem. Téměř ve všech vyučovacích hodinách byl úspěšně využit řízený rozhovor, za aktivní účasti žáků. Ten byl střídán s odborně fundovaným výkladem. Názorné učební pomůcky byly efektivně využívány k pochopení nově probíraného učiva, v některých hodinách i při procvičování a zkoušení. Nové pojmy byly jasně a srozumitelně vysvětleny, objasnění jejich vzájemných vztahů nebylo v některých hodinách provedeno s dostatečnou důsledností. Při volbě příměrů a příkladů dovedli vyučující v naprosté většině velmi dobře využít praktických znalostí a dovedností žáků, získaných při odborném výcviku. Využití mezipředmětových vztahů nebylo časté, ale vždy účelné. Prověřování zpětné vazby bylo prováděno na přiměřeně náročných a často problémově formulovaných úlohách, nutících žáky k jednoduché úvaze a kombinaci. Reakce vyučujících byla adekvátní zjištěným skutečnostem. Při výběru vyučovacích metod i při volbě pracovního tempa respektovali vyučující schopnosti žáků v jednotlivých typech studia. Zápis poznámek byl žákům většinou diktován, výjimečně byl doprovázen zápisem nových pojmů na tabuli, včetně správné strukturace.

Nejvýraznějším motivačním prvkem byla aktualizace učiva. Častější využití pochvaly a povzbuzení se vyskytlo jen v některých hodinách. Výkony žáků byly kontrolovány, ne vždy však hodnoceny. Klasifikace byla zveřejňována, její zdůvodnění nebylo často dostatečně přesvědčivé. Ve většině případů směřovala formulace otázek k prověření hloubky pochopení vzájemných vztahů a souvislostí, v některých hodinách se však vyučující spokojil s pouhým memorováním pouček a definic.

V hospitovaných hodinách byla dobrá pracovní atmosféra. Žáci komunikují průběžně a bez

zábran, své vyučující však respektují. Při verbální komunikaci jim dělá potíže přesnost a výstižnost vyjadřování. Při odstraňování tohoto nedostatku vyučující nepostupují dostatečně důsledně.

Kvalita vzdělávání v odborných předmětech oboru Zpracování dřeva je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty v oboru Strojírenství

V oboru Strojírenství jsou žáci vzděláváni ve dvou učebních oborech vyučovaných ve středním odborném učilišti. Plánování výuky odborných předmětů, tj. hodinová dotace a obsah učiva, vychází z platných učebních dokumentů.

V oboru strojírenství jsou výchozí učební dokumenty upraveny podle alternativního učebního plánu. Obsah učiva odborného předmětu byl, ve srovnání s učebními osnovami, v jednotlivých ročnících pozměněn. Záměr, zařadit výuku svařování do druhého ročníku, vedl k přesunutí některých tematických celků mezi druhým a třetím ročníkem. V oboru zámečnické učivo odborných předmětů, stanovené učebními osnovami pro výuku v prvním ročníku, časově rozvrženo v ročních tematických plánech; takto stanovený harmonogram výuky byl v hospitovaných hodinách dodržen. (Druhý a třetí ročník nejsou ve školním roce 2001/02 vyučovány.) Učební osnovy jsou plněny.

Odborné předměty v oboru strojírenství jsou personálně zajištěny jedním vyučujícím s požadovanou odbornou způsobilostí; předepsanou podmínku pedagogické způsobilosti tento pracovník nesplňuje.

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené rýsovacími stoly staršího typu; technické zázemí učebny a její propojení s kabinetem umožňují jak operativní práci s didaktickou technikou, tak i využívání kabinetních sbírek. K přípravě vyučovacích hodin používá vyučující moderní učebnice zpracované v rámci česko – rakouského projektu k systému učňovského školství a další, tematicky zaměřenou odbornou literaturu. Žáci mají k dispozici učebnice schválené pro výuku odborných předmětů.

Prostorové i pracovní podmínky jsou velmi dobré.

Ve všech sledovaných hodinách probíhala výuka podle tradičního schématu – úvodní opakování probrané látky, výklad, závěrečné shrnutí učiva. Výuka byla vedena frontálně, v časovém rozvržení hodiny převažoval klasický výklad učitele střídaný se zápisem poznámek. Výklad byl souhrnem sdělovaných poznatků, nevyžadoval aktivní zapojení žáků. Závěrečné opakování nového učiva směřovalo k memorování zapsaných poznámek, neověřovalo pochopení nové látky žáky a nevytvářelo pro vyučujícího žádoucí zpětnou vazbu.

Motivační působení ve sledovaných hodinách bylo minimální. Hodnocení žáků bylo omezeno na klasifikaci při individuálním zkoušení, klasifikace postrádala zdůvodnění. Slovní hodnocení výkonu žáků nebylo v průběhu hodin využíváno.

Komunikace mezi žáky a vyučujícím je věcná, minimálně přesahuje rámec žákovských poznámek. Žáci nejsou motivováni k vlastnímu projevu.

Výuka odborných předmětů v oboru Strojírenství byla hodnocena jako průměrná.

Odborné předměty v oboru Stavebnictví

V oboru Stavebnictví jsou vyučováni žáci ve všech součástech školy (SOU, OU, U). Odborné předměty jsou v jednotlivých učebních oborech vyučovány ve shodě se schválenými učebními dokumenty, jejich hodinová dotace odpovídá příslušným učebním plánům a obsah učiva koresponduje s požadavky učebních osnov. Časový plán výuky je zpracován v ročních

tematických plánech a ve sledovaných hodinách byl dodržován.

Personálně je výuka odborných předmětů zajištěna pěti pracovníky; jeden z nich splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, dva jsou způsobilí pouze odborně a dva kvalifikační předpoklady nespĺňují. Pro výuku odborných předmětů v nástavbovém studiu jsou dále využíváni dva externí pracovníci s odpovídající odbornou způsobilostí, avšak bez způsobilosti pedagogické. Kvalita hospitovaných hodin nebyla dosaženým stupněm kvalifikace vyučujících negativně ovlivněna.

Výuka probíhá v učebnách, které jsou zpravidla propojeny s kabinetem učitele. V některých učebnách jsou umístěny části sbírek (reálné ukázky, tiskoviny), které korespondují s vyučovaným předmětem, k dispozici je didaktická technika. Pro přípravu hodin je využívána odborná a firemní literatura, katalogy, ceníky, normy. Žáci používají učebnice, případně učitelem připravené namnožené texty; v maturitním ročníku nástavbového studia byla učebnice nahrazena stavebním zákonem a prováděcími předpisy.

Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré; třídy jsou prostorné a čisté, byly vybaveny bezprašnými tabulemi; nábytek je starší, ale velmi dobře udržovaný.

Vyučovací hodiny mají tradiční členění – opakování, výklad, shrnutí učiva. Metody a formy práce uplatňované v jednotlivých typech školy (SOU, U, OU) jsou přizpůsobovány úrovni a schopnostem žáků. Při výuce žáků s nižšími studijními předpoklady (U, OU) učitelé více dbali na střídání vyučovacích činností a soustřeďovali pozornost žáků vytvářením prostoru pro jejich aktivní uplatnění. Ve výuce žáků středního odborného učiliště dominovala činnost učitele. Efektivita jednotlivých hodin byla rozdílná, byla ovlivňována jak organizačními schopnostmi vyučujícího (zejména ve třídách U a OU), tak volenými metodickými postupy v dílčích vyučovacích činnostech i účinností vytvářené zpětné vazby. Pozitivem většiny sledovaných hodin byla návaznost teoretické výuky na praktické zkušenosti žáků; v oboru nástavbového studia umožňují širší praktické poznatky žáků využívat ve výuce dialogické metody.

Motivační působení není organickou součástí vyučovacích hodin. Tento aspekt vyučování je účinně využíván jen tehdy, je-li vyvolán potřebou soustředit pozornost žáků (ve třídách U a OU).

Výkony žáků jsou posuzovány podle ústního zkoušení či písemných testů a jsou hodnoceny klasifikací, stupeň hodnocení nebývá dále zdůvodněn. Význam slovního hodnocení jako zpětné vazby pro další činnost žáků, ať již v návaznosti na klasifikaci nebo na práci v průběhu hodiny, není vyučujícími doceněn.

Pracovní prostředí ve třídách je bezkonfliktní. Žáci jsou ukázněni, respektují dohodnutá pravidla jednání. Komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem je bezproblémová.

Výuka odborných předmětů v oboru Stavebnictví byla hodnocena jako velmi dobrá.

PRAKTICKÉ VYUČOVÁNÍ

Plánování výuky vychází ze schválených učebních dokumentů. Hodinová dotace stanovená v jednotlivých učebních oborech pro praktické vyučování je dodržována. Učivo předepsané učebními osnovami bylo pro každý obor podrobně rozpracováno v ročníkových plánech; v některých oborech se do jejich zpracování promítly úpravy v obsahu učiva či v hodinové dotaci jednotlivých tematických celků. Provedené změny jsou v kompetenci školy a upravené roční plány učiva byly schváleny ředitelem.

Praktické vyučování má zázemí na odloučených pracovištích. Škola disponuje třemi objekty

umístěnými ve společném areálu, ve kterých byly pro každý obor zřízeny dílny. Jejich technické vybavení, včetně potřebného nářadí, umožňuje nácvik předepsaných pracovních dovedností. Mimo to bylo zřízeno pracoviště pro svařování, které je využíváno žáky stavebních a strojírenských oborů. K dispozici je jedna učebna vybavená didaktickou technikou (zpětný projektor, videorekordér), která je využívána pro náročnější teoretickou přípravu, kurzy a školení prováděné v rámci odborného výcviku (např. kurz sváření). Při aktuální potřebě vysvětlit prováděnou praktickou činnost jsou využívány odpočinkové místnosti vybavené stoly, židlemi a tabulí. Ve všech objektech je odpovídající sociální zázemí (šatny, umývárny, WC).

Mimo školní dílny je odborný výcvik realizován také na externích pracovištích, kde žáci konají produktivní práci. Tato činnost je školou zajišťována na základě smlouvy o dílo, která specifikuje technické a ekonomické náležitosti, ale neobsahuje zajištění podmínek pro žáky; ty jsou součástí inzerované nabídky školy a jsou konkretizovány během přípravných jednání se zákazníkem. V měsíci říjnu 2001 bylo takto zajištěno celkem šestnáct externích pracovišť, s výjimkou dvou se všechna pracoviště nacházela v katastru města Karlovy Vary.

Někteří žáci vyšších ročníků absolvují odborný výcvik individuálně na pracovištích firem, které jsou zpravidla budoucím zaměstnavatelem žáka. Mezi školou a firmou je pro zajištění individuálního odborného výcviku uzavřena smlouva; plnění učebních osnov a dodržování školských předpisů kontroluje škola prostřednictvím vrchních mistrů odborného výcviku. Ve školním roce 2001/02 je takto vyučováno celkem deset žáků.

Praktické vyučování na školních a externích pracovištích zajišťují mistři odborného výcviku (zaměstnanci školy); individuální odborný výcvik je veden instruktory (zaměstnanci firem). Kvalifikační předpoklady mistrů uvádí následující tabulka.

MOV	Dosažené vzdělání				
Počet celkem	Vyučen	Vyučen + PM	ÚSO + PM	ÚSO	Vyučen + ÚSO + PM
28	8	9	3	3	5

PM – pedagogické minimum pro instruktory

ÚSO – úplné střední odborné vzdělání ukončené maturitní zkouškou

Z uvedené tabulky vyplývá, že žádný z mistrů odborného výcviku nesplňuje předepsané podmínky způsobilosti. Jako instruktoři jsou vybíráni pracovníci vyučení v oboru a s praxí v příslušné profesi; pro tyto pracovníky organizuje škola kurzy pedagogického minima.

Žáci jsou důsledně seznamováni s předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci i s protipožárními předpisy. Pro tato školení je zpracována podrobná osnova, která definuje jak obsah jednotlivých celků, tak i jejich časové zařazení v průběhu pracovních činností; přílohou osnovy je soupis potřebných právních a dalších norem. O proškolení žáků jsou vedeny odpovídající záznamy. Dvakrát za dobu studia dostávají žáci pracovní oděv a obuv; osobní ochranné pomůcky jsou poskytovány individuálně, podle druhu vykonávané práce. Pracovní doba začíná nejdříve v 7:15 hodin a její délka v jednotlivých ročnících nepřesahuje stanovený limit.

Ve všech oborech se žáci podílejí na produktivní práci a jsou za ni finančně odměňováni.

Odborný výcvik v oboru Stavebnictví

Hodinové dotace plánované pro jednotlivé tematické celky v rámci jednoho ročníku naplňují žáci v průběhu školního roku; sled i rozsah praktických činností žáků je závislý na skladbě produktivních prací. Z toho důvodu bylo plnění učebních osnov kontrolováno v uzavřeném školním roce 2000/2001. Ze školou zpracovaných závěrečných přehledů o plnění tematických celků vyplývá, že praktická činnost žáků není plněna v plánovaném rozsahu. V každém oboru existují pracovní skupiny žáků, ve kterých byla hodinová dotace některých tematických celků

splněna na méně než 50 %, v některých pracovních skupinách nebyly určité tematické celky vůbec vyučovány. Z porovnání závěrečných přehledů se záznamy v denících evidence odborného výcviku za školní rok 2000/2001 vyplývá, že některé tematické celky byly chybně evidovány a to v neprospěch plnění plánovaného učiva. Tematické celky evidované jako nesplněné učivo nejsou zohledněny v plánech výuky pro školní rok 2001/2002. Učební osnovy nejsou v těchto případech plněny.

V době konání inspekce byli všichni žáci vyučováni v oborech zedník, stavební výroba a zednické práce zaměstnání na externích pracovištích. (Školní dílna pro tyto obory je v rekonstrukci; ta bude dokončena v rámci odborného výcviku a je plánována na zimní období, ve kterém se snižuje objem produktivní práce.) V učebních oborech instalatér, malíř, malířské a natěračské práce byly pracovní skupiny žáků zaměstnány jak ve školních dílnách, tak i na externích pracovištích. V průběhu inspekce byla navštívena externí pracoviště vybraná tak, aby na nich byli zastoupeni žáci všech vyučovaných stavebních profesí, a jedno pracoviště ve školních dílnách (obor instalatér).

Na všech externích pracovištích byly zajištěny práce, které svou povahou odpovídaly vyučovaným stavebním oborům – opravy či rekonstrukce budov a technických zařízení budov. Práce byla po materiálně-technické stránce zabezpečena, na pracovištích bylo k dispozici potřebné nářadí, technika i stavební a instalační materiál. Na jednom pracovišti (obor instalatér) nebyla práce po technické stránce řádně připravena a mistr byl nucen v organizaci výuky improvizovat. Důvodem byly nejasně sjednané náležitosti rekonstrukce se zadavatelem, které spadají do kompetence vedoucího pracovníka. V každé pracovní skupině žáků je veden deník evidence odborného výcviku a stavební deník. Podle předložených záznamů jsou žáci při nástupu na nové pracoviště poučováni o zásadách bezpečnosti s přihlédnutím ke konkrétním podmínkám.

Psychohygienické podmínky (prostor pro odpočinek a převlečení, tekoucí voda a WC) byly zajištěny na úrovni dané možnostmi na jednotlivých pracovištích.

Sledovaná činnost žáků odpovídala učebním osnovám. Žáci vykonávali práce podle pokynů vyučujících; na některých pracovištích, zejména pro žáky vyšších ročníků, by však bylo vhodné využít i jednoduchou technickou dokumentaci. Organizace práce je při větších skupinách žáků a rozlehlosti objektu náročná, mistry však byla velmi dobře zvládnuta. V přidělování práce žákům respektuje mistr jejich individuální možnosti i míru schopnosti vykonávat práci samostatně. V průběhu dne si vyučující udržují přehled o činnosti žáků a věnují jim pozornost podle jejich potřeb. Ve dvou případech unikla pozornosti mistra skutečnost, že žák nepoužil pro prováděnou činnost ochranné pomůcky (helmu, brýle). Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za kvalitu své práce i k udržování pořádku na pracovišti; zejména při pracích v činžovních domech dbali žáci na to, aby nepořádkem co nejméně obtěžovali nájemníky.

Hodnocení žáků provádějí mistři průběžně a shrnují je v závěrečné měsíční klasifikaci.

Ve školních dílnách byl sledován odborný výcvik žáků prvních ročníků oboru instalatér.

V jedné dílně určené pro tento obor probíhala současně výuka dvou pracovních skupin a byla vedena dvěma mistry odborného výcviku. I když je dílna prostorná a poskytuje odpovídající počet pracovních míst, zvyšuje větší počet přítomných žáků nároky na organizaci práce a ovlivňuje jejich soustředění. Tato skutečnost nepříznivě ovlivňovala efektivitu výuky.

Práce byla po materiální stránce připravena a v úvodu vyučování srozumitelně vysvětlena. V průběhu dne byla činnost žáků mistry kontrolována, hodnocena a opravována. Méně pozornosti bylo věnováno pořádku na pracovním stole žáka. Zadaný výrobek nebyl v průběhu dne všemi žáky dokončen.

Hodnocení žáků provádějí mistři pravidelně v závěru pracovního dne. Hodnocena je kázeň a pracovní úsilí žáků. Klasifikace je prováděna po ukončení práce na výrobku všemi žáky pracovní skupiny.

Klidným vystupováním a vstřícným přístupem k žákům bez ohledu na jejich individuální úspěšnost vytvářejí vyučující prostředí, které ve všech pracovních skupinách přispívalo k vzájemně bezproblémové komunikaci.

Výuka odborného výcviku v oborech Stavebnictví byla celkově hodnocena jako průměrná.

Odborný výcvik v oboru Strojírenství

V průběhu inspekce probíhalo praktické vyučování žáků strojírenských oborů ve školních dílnách. Práce žáků ve sledované skupině prvního ročníku odpovídala učebním osnovám; některé zařazené činnosti časově předbíhaly sled stanovený v podrobném ročním rozpisu učiva. Obsahem sledované výuky bylo procvičování základních dovedností na výrobě součástí, při které bylo třeba uplatnit různé pracovní úkony (souborná práce). Práce byla po materiálové i technické stránce připravena. Podkladem pro práci byl náčrt součásti připravený na tabuli, ten byl žákům k dispozici i v podobě technického výkresu. Pracovní postup byl individuální záležitostí žáka, čas pro zhotovení součásti nebyl stanoven. Souvislost mezi zvoleným pracovním postupem a výslednou kvalitou výrobku nebyla připomenuta, vypracování pracovního postupu před započítím práce vyučující nevyžadoval. Žáci pracovali samostatně pod dohledem mistra, poskytovaná pomoc či rada vycházely z potřeb jednotlivců. V závěru dne dokončili výrobek pouze dva žáci a čas pro dokončení součásti byl následně limitován polovinou pracovní doby následujícího dne.

Rozšířením pracovních činností ve srovnání s jejich časově plánovaným sledem se práce stává méně jednotvárnou a pro žáky je střídáním činností zajímavější. Nejúčinnějším stimulem pro většinu žáků byla očekávaná závěrečná klasifikace. Hodnocení práce žáků v závěru vyučovacího dne nebylo provedeno, výuka byla ukončena kontrolou pořádku na pracovištích žáků; závěrečná klasifikace je prováděna po ukončení práce všemi žáky.

Komunikace na pracovišti byla bezproblémová.

Výuka odborného výcviku v oboru Strojírenství byla hodnocena jako velmi dobrá.

Odborný výcvik v oboru Zpracování dřeva

Praktické činnosti odpovídající jednotlivým tematickým celkům učiva prvního ročníku jsou postupně plněny v průběhu školního roku. U druhých a třetích ročníků je jejich časový sled a rozsah do značné míry ovlivněn skladbou zadaných produktivních prací. Deníky evidence odborného výcviku jsou vedeny ve všech pracovních skupinách. U pracovních skupin druhých a třetích ročníků je však plánování, ale i skutečné provedení pracovních činností, zaznamenáno příliš obecnou formou, což snižuje vypovídací hodnotu zápisu. Naopak vedení deníků evidence žáků prvních ročníků je přehledné a poskytuje potřebné informace o prováděných pracovních činnostech. Ve sledované výuce vykonávali žáci práce v souladu s učebními osnovami.

V době inspekce probíhala výuka všech pracovních skupin jmenovaného učebního oboru na pracovištích školních dílen, jejichž materiálně-technické zázemí umožňuje žákům splnit požadované úkoly. Kromě možnosti využití různých pracovních strojů má každý žák zapůjčenu sadu potřebného nářadí, za kterou po celou dobu studia zodpovídá.

V hospitované skupině žáků prvního ročníku bylo procvičováno ruční hoblování. Pracovní činnosti byly dobře zorganizovány, práce žáků průběžně kontrolována a chyby opravovány. Žáci byli vedeni k dodržování správných pracovních postupů, přičemž byly respektovány jejich

individuální možnosti a schopnosti. V závěru dne byla zhodnocena kvalita předvedené práce, ale i přístup žáků k plnění zadaných úkolů. Klasifikace výkonů žáků je prováděna minimálně jedenkrát za měsíc. Na konci týdne předává mistr odborného výcviku písemnou zprávu o činnosti celé skupiny třídnímu učiteli.

Žáci druhých a třetích ročníků pracují na úkolech gradující obtížnosti (převážná část produktivní práce). Je po nich vyžadováno samostatné stanovení pracovního postupu, včetně technického nákresu a výběru materiálu. Při velmi složitých pracích je jednotlivým žákům přiděleno zpracování jen určité části výrobku.

Na všech navštívených pracovištích byla dobrá pracovní atmosféra, žáci pracovali samostatně se zjevnou snahou o úspěšné splnění požadovaného úkolu.

Výuka odborného výcviku v oboru Zpracování dřeva byla hodnocena jako velmi dobrá.

Odborný výcvik v oboru Elektrotechnika

Probírané tematické celky odpovídají učebním osnovám. Pro každou pracovní skupinu jsou velmi precizně zpracovány tematické plány, rovněž každý mistr odborného výcviku má v deníku evidence jednotlivých pracovních skupin podrobně rozplánováno učivo celého školního roku. Deníky evidence odborného výcviku jsou u všech skupin řádně vedeny, poměrně výstižné zápisy umožňují dobrou kontrolu prováděné činnosti, a tím i plnění osnov.

Odborný výcvik tohoto učebního oboru probíhá ve dvou školních dílnách a v případě smluvně získané produktivní práce i na externích pracovištích. Žáci prvního ročníku využívají kovoobráběcí dílnu, kde se střídají s žáky učebního oboru instalatér (v prvním ročníku tematicky obdobná činnost). Dílna pro druhé a třetí ročníky je vybavena cvičnými panely, na kterých jsou simulovány různé elektroinstalace. Vzhledem k charakteru oboru je velká pozornost věnována bezpečnosti práce. K jednotlivým proškolením, ale i k teoretickým rozborům pracovních postupů je velmi často využívána učebna.

Žáci prvního ročníku mají zapůjčeno náradí na celý školní rok, žákům druhých a třetích ročníků je náradí zapůjčováno dle charakteru prováděné práce.

Hospitována byla výuka prvních a druhých ročníků. Žáci prvních ročníků pracovali na stejném úkolu – zhotovovali výrobek dle technického výkresu. Byli vedeni ke správným pracovním návykům a k udržování pořádku na pracovišti. Jejich práce je mistry odborného výcviku průběžně kontrolována, chybné postupy diskutovány a napraveny. Žáci druhého ročníku pracovali zcela samostatně na individuálních úkolech (simulace různých elektroinstalací). Své postupy diskutovali s mistrem, byli vedeni k samostatnému rozhodování a odpovědnosti za výsledek své práce.

Závěrem bylo v obou skupinách provedeno zhodnocení předvedené činnosti. Pro průběžnou klasifikaci výkonu žáků si vedou mistři odborného výcviku učitelský zápisník. V deníku evidence je každý žák klasifikován jedenkrát měsíčně, tato známka je zaznamenána i do učňovské knížky.

Na obou pracovištích byla dobrá pracovní atmosféra, pracovní problémy žáci bez zábran diskutovali s mistrem i mezi sebou, pracovní kázeň však dodržovali.

Výuka odborného výcviku v oboru Elektrotechnika má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky vycházejí z platných učebních dokumentů. Učební osnovy jsou pro jednotlivé předměty rozpracovány v ročních tematických plánech; provedené úpravy nepřekročily kompetence školy. Učební osnovy jsou s výjimkou odborného výcviku v oboru Stavebnictví plněny.

Personální podmínky jsou průměrné; předepsané kvalifikační předpoklady jsou ve složení pedagogického sboru lépe splněny po stránce odborné než pedagogické; v odborném výcviku je míra požadované způsobilosti vyučujících velmi nízká.

Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré; psychohygienické podmínky na externích pracovištích jsou průměrné.

Metody a formy práce ve vyučovacích hodinách byly přizpůsobovány úrovni a schopnostem žáků v jednotlivých typech škol (SOU, OU, U). Dynamika hodin i prostor poskytovaný pro aktivní činnost žáků byly ve třídách SOU omezovány a ve výuce převažovala činnost učitele. Tato oblast byla celkově hodnocena jako průměrná.

Slabší stránkou ve výchovně-vzdělávací práci je motivace a hodnocení žáků. V těchto částech jsou vyučovací hodiny průměrné.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky je velmi dobrá.

Průběh vzdělávání byl celkově hodnocen jako průměrný.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry vycházejí ze stávajícího vzdělávacího programu školy. Jsou soustředěny na kvalitu výuky i motivaci žáků k dosažení vyšší profesní úrovně ve zvoleném oboru prostřednictvím prostupnosti mezi jednotlivými součástmi školy (SOU, OU, U) včetně dosažení úplného odborného vzdělání (složení maturitní zkoušky) v nástavbovém studiu. Tato perspektiva zvyšuje zájem žáků i jejich zákonných zástupců; v loňském školním roce přesahoval zájem o studium možnosti školy a přijímací řízení do prvních ročníků všech tříletých učebních oborů SOU proběhlo na základě výsledků přijímací zkoušky. Kapacita SOU a OU byla po přijímacím řízení naplněna na 100 %, a tím již nemohl být otevřen první ročník nástavbového studia. Pro zachování nabídky vzdělávání ve všech stupních studia je záměrem vedení dosáhnout schválení vyšší kapacity SOU.

Roční plán práce pro školní rok 2001/02 je přehledně zpracovaný dokument, který stanoví úkoly či kompetence jednotlivých útvarů školy a rámcově určuje organizační zajištění školního roku; jeho součástí je plán činnosti metodických komisí a soubor příloh, vztahujících se převážně k řízení školy. Roční plán je průběžně rozpracováván a aktualizován v měsíčních plánech školy. V plánování i v činnosti školy inspekce sledovala cílevědomou snahu o rovnováhu mezi poskytovaným odborným vzděláním a výchovným působením. Základem pro efektivní výchovné působení jsou klidná pracovní atmosféra i otevřené a korektní vztahy mezi učiteli a žáky. Nabízené aktivity (mimoškolní i v rámci vyučování) vycházejí z reálných možností školy i z individuálních podmínek žáků a respektují jejich přirozené potřeby. Ve všech oblastech činnosti (školní i mimoškolní) mají žáci možnost vyniknout, jejich úspěchy jsou sledovány a oceňovány.

Vzdělávací program školy je schválen rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 12.157/2000-21, ze dne 9. března 2000.

Plánování výuky v jednotlivých učebních oborech vychází ze schválených učebních dokumentů. Pro každý obor jsou zpracovány učební plány; v některých byla využita možnost úprav. Úpravy vedou zpravidla ke sjednocení hodinové dotace všeobecně vzdělávacích předmětů v těch oborech, ve kterých jsou žáci umísťováni do společných tříd a jsou také společně těmto předmětům vyučováni. Nepovinné nebo volitelné předměty nejsou v učebních plánech žádného oboru zařazeny. Učební osnovy jednotlivých předmětů byly rozpracovány v ročních tematických plánech; úpravy v obsahu učiva odborných předmětů a odborného výcviku zpracovaly odborné metodické komise a provedené změny nepřekročily kompetence školy.

V rozpracovaných učebních osnovách odborného výcviku je výuka některých tematických celků zařazena formou kurzů, po jejichž absolvování získávají žáci písemné osvědčení. Touto formou je vyučován v oboru zámečnick (strojní mechanik) - základní kurz svařování plamenem a elektrickým obloukem; v oboru elektrikář - základní kurz svařování elektrickým obloukem v rozsahu stehování; v oboru zedník - sádkartonové konstrukce; v oboru instalatér - svařování plastů. Všechny uvedené kurzy jsou zajišťovány nad povinný rámec učebních osnov a žákům jsou poskytovány bezplatně; škola tím sleduje možnost širšího pracovního uplatnění svých absolventů. (V souladu s učebními osnovami je pro obor instalatér zajištěn kurz svařování plamenem a elektrickým obloukem.)

Výuka odborného výcviku je v závislosti na počtu a skladbě přijatých zakázek (produktivních prací) konkretizována v měsíčních plánech; nejvíce příležitosti k produktivní činnosti mají žáci stavebních oborů. Charakter prací na externích pracovištích není škole v dlouhodobém (ročním) výhledu předem znám, a tím je i ztížena možnost optimalizovat přeřazovací plány (přesuny pracovních skupin žáků s ohledem na střídání pracovních činností).

Plánování bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Organizačně je škola členěna do pěti útvarů (útvary ředitele, ekonomický, praktického vyučování, teoretického vyučování, domova mládeže); útvary teoretického a praktického vyučování jsou vedeny pracovníky ve funkci zástupce ředitele. Útvary praktického vyučování je dále členěn na tři úseky podle učebních oborů – 1. učební obory zedník, zednické práce, stavební výroba, malíř, malířské a natěračské práce; 2. učební obory instalatér, zámečnick, strojní mechanik, elektrikář; 3. učební obory truhlář, truhlářské práce; tyto úseky jsou vedeny vrchními mistry odborného výcviku. Působnost jednotlivých útvarů a kompetence i povinnosti vedoucích pracovníků jsou vymezeny v organizačním řádu školy.

Poradními orgány ředitele jsou širší vedení školy složené z vedoucích pracovníků jednotlivých organizačních útvarů, pedagogická rada a metodické komise.

Prostředkem vedení jsou pracovní porady. Na pravidelné porady širšího vedení školy konané ve dvoutýdenních intervalech navazují v útvaru praktického vyučování porady vedoucích pracovníků. Pracovní porady jednotlivých útvarů jsou svolávány měsíčně či podle aktuální potřeby. Ze všech typů porad jsou pořizovány zápisy; předmětem jednání jsou otázky organizační, pedagogické a provozní, pozornost je věnována i vzdělávání pedagogických pracovníků – zprostředkováním nabídky vzdělávacích akcí či zařazením aktuálních informací z oblasti předpisů a norem.

Pedagogická rada zasedá v plánovaných termínech, jednání je zaměřeno na problematiku a výsledky v oblasti výchovy a vzdělávání.

Ve škole pracuje pět metodických komisí; čtyři jsou odborné, zaměřené na jednotlivé obory vzdělávání (stavebnictví, strojírenství, elektrotechniku a zpracování dřeva), jedna byla ustavena pro potřeby všeobecně vzdělávacích předmětů. V komisích jsou sdruženi vyučující

teoretických předmětů i praktického vyučování bez ohledu na typ školy (SOU, U, OU). Činnost komisí vychází z potřeby koordinovat návaznost mezi teorií a praxí, sjednotit výchovné působení a věnovat soustředěnou pozornost žákům se studijními či osobními problémy. Z jednání jsou pořizovány zápisy.

Výchovné poradenství zajišťuje škola prostřednictvím jednoho pracovníka, který je současně pověřen i koordinací aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Působení školy v této oblasti vychází z plánu primární prevence. Problematika spolupráce s rodiči plnoletých žáků byla vyřešena tím, že škola získala písemný souhlas těchto žáků k poskytování informací jejich zákonným zástupcům. V současné době je aktuálním problémem otázka omlouvání absence, která souvisí s neochotou lékařů potvrzovat pracovní neschopnost žákům. Hledání možností efektivního působení na docházku žáků bylo tématem pracovních porad na všech úrovních. Vedení školy dbá zejména v otázkách výchovného působení na včasné předávání informací mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky (třídní učitel, mistr odborného výcviku, výchovný poradce) i mezi školou a rodiči; snahou je vymezit žákům pravidla, která vychovávají ke korektnímu jednání.

V propagaci školy jsou sledovány dva záměry - výchovný a reprezentační. Účastí i organizačním podílem na sportovních a profesních akcích s následujícím oceněním ředitelem školy jsou žáci motivováni k efektivnímu využívání volného času i ke zdravé soutěživosti. Pro širší veřejnost se škola prezentuje nejen při náboru žáků základních škol (výstava škol, den otevřených dveří), ale i veřejným zahájením školního roku či vyřazením žáků ve slavnostních prostorách lázeňských hotelů nebo prostřednictvím webových stránek. Do povědomí veřejnosti se žáci školy dostávají také vykonáváním produktivní práce.

Organizace vyučování probíhá v cyklech. Žáci SOU a žáci prvních a druhých ročníků OU jsou vyučováni ve dvoutýdenním cyklu se střídáním teoretické a praktické výuky v poměru pracovních dnů 5 : 5 či 6 : 4; žáci U a žáci třetích ročníků OU mají výuku v týdenním cyklu – - jeden den teoretické a čtyři dny praktické vyučování. Rozvrh hodin odpovídá platným školským předpisům.

Povinná dokumentace školy je vedena v požadovaném rozsahu; zjištěné formální nedostatky byly s ředitelem školy projednány. Některé vnitřní předpisy jsou aktualizovány se zpožděním (příkazy ředitele školy, organizační řád).

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 obsahuje předeepsané náležitosti, je však více popisem skutečnosti než podkladem pro sebehodnocení.

Organizační podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole působí celkem 54 pedagogických pracovníků (včetně ředitele), z toho tři jsou zaměstnáváni na základě dohody o provedení práce (svářečský technolog, dva vyučující odborných předmětů v nástavbovém studiu), pět učitelů je zaměstnáváno na zkrácený pracovní úvazek (10 až 20 vyučovacích hodin).

Teoretické vyučování zajišťuje celkem 21 pracovníků (včetně ředitele školy); deset z nich má kvalifikační předpoklady požadované pro učitele středních škol (SOU, U), pět vyučujících splňuje podmínku předeepsané odborné způsobilosti a zbývajících šest má odborné středoškolské vzdělání doplněné pedagogickým studiem pro mistry odborného výcviku či instruktory. S výjimkou ředitele školy nemá žádný z vyučujících dosažené vzdělání rozšířené studiem speciální pedagogiky, které je požadováno u učitelů speciálních škol (OU). V přidělení předmětů jednotlivým vyučujícím je respektována jejich odbornost, ve skladbě předmětů není pak s ohledem na naplnění pracovního úvazku dále rozlišován typ studia (SOU, OU, U).

Praktické vyučování zajišťuje celkem 33 pracovníků; s výjimkou zástupce ředitele pro praktické vyučování a výše uvedeného externího pracovníka (svářečího technologa) nesplňuje žádný předepsané podmínky způsobilosti. Odborné vzdělání těchto pracovníků však odpovídá profesi, kterou vyučují; při chybějícím pedagogickém vzdělání je každý pracovník povinen absolvovat nejpozději do jednoho roku od uzavření pracovního poměru pětidenní kurz pedagogického minima.

Studium k doplnění kvalifikace neabsolvuje žádný pedagogický pracovník, uváděným důvodem jsou jejich finanční i časové možnosti.

Průběžné vzdělávání pracovníků zprostředkované školou je zaměřeno především na odbornou stránku vyučovaných oborů. Škola spolupracuje s některými profesními organizacemi činnými ve stavebnictví, se kterými má uzavřenou smlouvu vztahující se ke vzdělávání a poskytování informací. Pracovníci školy jsou vysíláni na předváděcí akce firem pro seznámení s novinkami v oboru; na těchto akcích je zpravidla zastoupen jak úsek teoretického, tak praktického vyučování. Škola zajišťuje tři tituly odborných časopisů a umožňuje pracovníkům využívat internet. Vzdělávání v útvaru praktického vyučování je zaměřeno na rozšiřování profesních znalostí a dovedností. Prostřednictvím kurzů absolvovali někteří mistři odborného výcviku např. výuku svařování, pájení, sádrokartonových konstrukcí apod.; získaná osvědčení jsou v předepsaných termínech aktualizována přezkoušením.

Ve zprostředkované nabídce vzdělávání je opomíjena jeho pedagogická stránka; v průběhu vzdělávání se tato skutečnost projevila nepříznivě.

K ocenění práce pedagogických pracovníků jsou využívány nadtarifní složky platu – osobní ohodnocení a odměna. Hodnocení zaměstnanců je ponecháno v kompetenci přímého nadřízeného pracovníka; každý z nich si stanovil a využívá vlastní kritéria hodnocení. Výše finanční odměny závisí na možnostech školy.

Ve škole jsou vytvářeny podmínky pro spolupráci mezi vyučujícími teoretických předmětů a praktického vyučování; ty se pozitivně projevují jak v plánování výuky, tak v aktuální reakci vyučujících odborných předmětů na proměnlivou činnost žáků na externích pracovištích.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Povinnost vykonávat kontrolní a hospitační činnost je zakotvena v pracovní náplni všech pracovníků pověřených výkonem vedoucí funkce v útvaru teoretického i praktického vyučování – zástupci ředitele, vrchní mistři odborného výcviku.

V útvaru teoretického vyučování byla tato činnost doložena plánem kontrol a hospitací zástupce ředitele školy, v dokumentu je specifikován záměr i jeho časové určení v průběhu školního roku. Hospitační záznamy jsou vedeny na předtištěných formulářích s vyznačením jevů, které jsou v hodinách sledovány; předložené záznamy však neobsahovaly závěry a některé nebyly podepsány kontrolovanými pracovníky.

V útvaru praktického vyučování není kontrolní činnost plánována. Zástupce ředitele předložil dva záznamy z tzv. kontroly se zápisem, která byla provedena u začínajících mistrů odborného výcviku. Tento způsob kontroly (se zápisem) je uplatňován pouze při zácviku nových pracovníků či v některých problémových případech, jiné kontroly nejsou evidovány.

Kontrolní či hospitační činnost vrchních mistrů v jim svěřených úsecích není žádným způsobem evidována. Jejich návštěvy na externích pracovištích lze odvodit ze smluvní povinnosti dodavatele (školy) dodržet termín a kvalitu díla; vrchní mistři jsou současně zásobovači i technickou kontrolou vykonávané práce. Nedostatky v kontrolní činnosti se projevily ve

vedení deníků odborného výcviku - záznamy o činnosti žáků jsou v některých skupinách evidentně chybné; mistry vykazované nesplněné učivo nemá zpětnou vazbu v plánování dalších prací; tím dochází k výše uváděnému neplnění učebních osnov v oboru Stavebnictví.

Kontrolní činnost ředitele školy byla doložena hospitačními záznamy z hodin teoretického vyučování, tyto hospitace provádí ředitel společně se svým zástupcem. V plánování činnosti pro školní rok 2001/2002 se neobjevují závěry, které by vyplynuly z uzavřené kontrolní a hospitační činnosti prováděné vedoucími pracovníky v loňském školním roce. Problematika vyplývající z kontrolních zjištění je řešena operativně.

Kontrolní mechanismy byly hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V plánování i v činnosti školy je vyváženým způsobem zastoupena výchovná i vzdělávací složka. Organizační struktura odpovídá potřebám řízení; informační systém je otevřený k žákům, rodičům i veřejnosti. Vedení školy věnuje pozornost průběžnému vzdělávání pedagogických pracovníků; vytvářené podmínky korespondují s potřebami odborných předmětů, ale pedagogická stránka vzdělávání je opomíjena. Slabším článkem v řízení školy je kontrolní a evaluační činnost.

Podmínky vytvořené vedením školy pro výchovně-vzdělávací činnost byly celkově hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola je příspěvková organizace, která hospodaří s finančními prostředky státního rozpočtu a s prostředky získanými z mimorozpočtových zdrojů (z hospodářské činnosti, z vlastních fondů).

Efektivnost využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům byla hodnocena za kalendářní rok 2000.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Poslední úpravou rozpočtu k 20. listopadu 2000 byly škole ze státního rozpočtu přiděleny finanční prostředky ve výši Kč 14.856.279,--. Přidělené prostředky byly rozepsány na krytí mzdových nákladů, na krytí zákonných odvodů (zdravotní a sociální pojištění, příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb) a na úhradu ostatních výdajů. Kontrolou bylo zjištěno, že poskytnuté finanční prostředky byly použity v souladu s rozpisem rozpočtu, rozepsané limity byly dodrženy.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje byly využity efektivně.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Kontrolou výkazu Škol (MŠMT) P 1 – 04 za období 1. – 4. čtvrtletí 2000 byly zjištěny závady ve vykazování údajů v návaznosti na údaje vedené v účetnictví.

V roce 2000 postupovala organizace při odměňování zaměstnanců v souladu s pravidly pro odměňování pracovníků organizace v roce 2000 (vnitřní platový předpis).

Stanovený závazný limit mzdových prostředků na platy byl dodržen, závazný limit mzdových prostředků na ostatní platby za provedenou práci (OPPP) nebyl dočerpán o Kč 12.353,--.

V rozbořech hospodaření za rok 2000 požádala škola o převedení této částky do rezervního fondu.

Stanovený limit přepočteného počtu pracovníků nebyl dočerpán o 8,24 pracovníků.

V roce 2000 škola zapojila do mzdového fondu mimorozpočtový zdroj – fond odměn. Kontrolou bylo zjištěno, že mimorozpočtový zdroj - fond odměn byl neoprávněně použit na odměny pracovníků v hospodářské činnosti.

Kontrolou tvorby a čerpání rozpočtu FKSP a zásad čerpání pro použití prostředků FKSP nebyly zjištěny závady.

Mzdové prostředky vyplacené v roce 2000 ze státních prostředků byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí hodnoceny jako efektivně využité.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Škole nebyly v roce 2000 přiděleny žádné účelové prostředky.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

Nebylo hodnoceno, neboť škole žádné investiční prostředky v roce 2000 ze státního rozpočtu nebyly přiděleny.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Škola zpracovala výroční zprávu v souladu s § 17 e odst. 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky ze státního rozpočtu, které byly v kontrolovaném období poskytnuty prostřednictvím Školského úřadu Karlovy Vary, využila škola vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana

Úkoly vyplývající z předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci jsou zajišťovány ředitelem školy, jeho zástupci pro teoretické a praktické vyučování a bezpečnostním technikem. Jsou prováděna vstupní i periodická školení a instruktáže zaměstnanců i žáků. K tomuto účelu jsou vypracovány osnovy školení zvláště pro zaměstnance a zvláště pro žáky podle učebních oborů. Znalosti získané z těchto školení jsou prokazatelně ověřovány, a to ústně i formou testů. Žáci jsou školeni počátkem každého školního roku třídním učitelem a na pracovištích mistrem odborného výcviku.

Každoročně provádí ředitel spolu s ustanovenými členy kontrolní komise prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a to pro každou budovu odděleně. Zjištěné závady a nedostatky jsou shrnuty v plánu ozdravných opatření, který je průběžně naplňován. Školní i pracovní úrazy jsou evidovány na každém pracovišti (škola, odloučené pracoviště) v knize úrazů. V případě registrovaných školních nebo pracovních úrazů jsou vyhotovovány záznamy o úrazu v souladu

s příslušnými platnými předpisy. Ohlašovací povinnost vyplývající z těchto předpisů je plněna. Dle výkazu za školní rok 2000/2001 došlo v budově školy i v útvarech praktického vyučování celkem k 25 školním úrazům, z toho bylo 14 úrazů spojeno s následnou absencí žáka. V tomto období nebyl zaznamenán žádný těžký, smrtelný nebo hromadný školní úraz. Rovněž nebyl žádný z registrovaných úrazů později odškodňován. Během letošního školního roku, tj. 2001/2002 je zaevidován pouze jeden lehký školní úraz.

Podle předloženého výkazu za rok 2000 došlo ve škole k jednomu registrovanému pracovnímu úrazu zaměstnance, který nevyžadoval následné odškodnění. V roce 2001 není dosud evidován žádný pracovní úraz. Rovněž za kontrolované období neeviduje škola žádný smrtelný, těžký nebo hromadný pracovní úraz.

Plnění povinností vyplývajících z § 132a zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, čímž je především prevence rizik, je zajišťováno Příkazem ředitele č. 1/2001, který zahrnuje následně i seznam poskytovaných osobních ochranných pracovních pomůcek, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků zaměstnancům i žákům. Podle předloženého Příkazu ředitele č. 3/1998 je zákaz prací a pracovišť ženám a mladistvým předepsán plně v souladu s příslušnými platnými předpisy.

Závodní preventivní péče je poskytována zaměstnancům i žákům smluvně lékařem sídlícím v domově mládeže nedaleko hlavní budovy školy.

Revize dle platných ČSN jsou prováděny ve stanovených termínech.

Kategorie provozovaných činností v budově školy jsou stanoveny jako činnosti bez zvýšeného požárního nebezpečí, v útvarech praktického vyučování jako činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím. Dokumentace předepsaná k problematice požární ochrany je v plném rozsahu zpracována pro každou budovu.

Školení požární ochrany pro zaměstnance provádí požární technik, znalosti ověřuje pomocí testů a ústního přezkoušení; zajišťuje rovněž i praktickou část školení. Hasební prostředky jsou v budově školy i na útvarech praktického výcviku náležitě rozmístěny, stejně tak bezpečnostní značky. Únikové cesty jsou v těchto budovách volné. Fyzickou kontrolou nebyly zjištěny žádné závady související s požární ochranou.

Domov mládeže nebyl z hlediska bezpečnosti práce a požární ochrany kontrolován.

Činnost školy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v oblasti požární prevence je plně v souladu s platnými obecně závaznými předpisy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina čj. 20051/97-60 ze dne 9. května 1997;
- Změna zřizovací listiny čj. 12464/98-21 ze dne 12. února 1998 – Dodatek č. 1;
- Změna zřizovací listiny čj. 34964/98-21 ze dne 21. prosince 1998 – Dodatek č. 2;
- Příloha k Dodatku č. 2 zřizovací listiny ze dne 21. prosince 1998, čj. 34964/98-21 ze dne 14. prosince 2000;
- Rozhodnutí MŠMT ze dne 9. března 2000 o zařazení do sítě škol čj. 12157/2000-21;
- Dopis MŠMT čj. 11510/99-26 ze dne 13. ledna 1999, kterým byl Mgr. Michal Vachovec potvrzen ve funkci ředitele SOU stavebního, OU a U, Sabinovo nám. 16, Karlovy Vary;
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1 – 04 za období 1. – 4. čtvrtletí 2000;
- Výkaz zisku a ztrát za rok 2000;

- Tabulky Rozboru mezd za rok 2000 – prémie, odměny, JM dle středisek;
- Hlavní účetní kniha za rok 2000;
- Pravidla odměňování pracovníků UZ v roce 2000 (Vnitřní platový předpis);
- Zásady pro používání FKSP pro rok 2000, rozpočet FKSP pro rok 2000;
- Výroční zpráva školy o hospodaření za školní rok 1999/2000;
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001;
- Oprava úpravy rozpočtu k 20. listopadu 2000 (příloha k dopisu čj. EO/279/2000) ze dne 30. listopadu 2000 od ŠÚ Karlovy Vary ;
- Organizační řád včetně dodatků č. 1 a 2;
- Školní řád ze dne 4. dubna 1999;
- Rozvrh hodin;
- Personální dokumentace;
- Evidence žáků;
- Třídní knihy;
- Deníky evidence odborného výcviku včetně zpracovaného přehledu o plnění tematických celků;
- Katalogové listy;
- Protokoly o přijímacím řízení;
- Záznamy z pedagogických rad;
- Záznamy z pracovních porad;
- Učební plány školy platné pro školní rok 2001/2002;
- Rozpracované učební osnovy pro výuku odborného výcviku;
- Tematické plány vyučovaných předmětů ve školním roce 2001/2002;
- Hospitační a kontrolní záznamy zástupců ředitele školy;
- Prezenční listina školení vedoucích pracovníků – BOZP;
- Výkaz školení vedoucích zaměstnanců o PO;
- Zpráva o prověrce BOZP ve školním roce 2000/2001;
- Zápis z prověrky na SOU stavebním, Karlovy Vary;
- Plán ozdravných opatření;
- Kniha úrazů;
- Záznamy o školním úrazu;
- Záznam o pracovním úrazu;
- Příkaz ředitele č. 3/1998 k zabezpečení BOZP v SOU stavebním Karlovy Vary;
- Příkaz ředitele č. 1/2001 k poskytování OOPP, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků;
- Smlouva o výpůjčce;
- Platné revizní zprávy - budova školy, útvary praktického výcviku;
- Stanovení požárního nebezpečí - budova školy, útvary praktického výcviku;
- Stanovení organizace k zabezpečení PO;

- Požární řády;
- Požární poplachové směrnice;
- Požární evakuační plány;
- Přehledy o požární technice;
- Požární knihy;
- Přehledy o umístění požárně bezpečnostních tabulek.

ZÁVĚR

Schválený vzdělávací program je stabilním celkem, který odpovídá materiálně-technickým možnostem školy; příbuznost oborů umožňuje propustnost mezi jednotlivými součástmi školy, a tím dovoluje naplňovat ambice cílevědomějších žáků. Výrazným pozitivem školy jsou korektní vztahy mezi učiteli a žáky, které přispívají ke klidné pracovní atmosféře a promítají se v ukázněném a zdvořilém vystupování žáků. Bohatá sportovní činnost je výchovně využívána k pěstování pocitu sounáležitosti žáků se školou.

Plánování výuky vychází ze schválených učebních dokumentů; učební osnovy teoretických předmětů jsou plněny. Tato výuka probíhá převážně v tradičním pojetí, v hodinách je většinou opomíjeno motivační působení a chybí zařazování aktivizujících učebních činností. Možnost využívat průběžné hodnocení jako efektivní nástroj pro vedení žáků není vyučujícími doceňována. Účinně a ve větší míře jsou tyto aspekty výuky uplatňovány ve třídách žáků s nižšími studijními předpoklady (U, OU). Praktické vyučování probíhá ve školních dílnách a na externích pracovištích, kde žáci vykonávají produktivní práci. Ta je pro získávání i procvičování dovedností žáků přínosem, ale vyžaduje operativní plánování a kontrolu; tyto činnosti však nejsou ze strany vedoucích pracovníků prováděny důsledně a vedly v některých případech k nesplnění učebních osnov. Celkově byl průběh vzdělávání hodnocen jako průměrný.

Roční plánování a organizační struktura odpovídají jak zajišťovaným činnostem, tak rozmístění pracovišť (škola, odloučená pracoviště). Vedením školy jsou vytvářeny podmínky pro efektivní spolupráci mezi jednotlivými útvary. Personální zajištění výuky je s ohledem na dosaženou způsobilost pedagogických pracovníků průměrné. Slabším článkem v řízení školy je kontrolní a evaluační činnost. Celkově byly podmínky vzdělávání hodnoceny jako průměrné.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům využívány efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jaroslava Štěpánková
Členové týmu	Mgr. Bohumil Adamec
	Mgr. Jiří Matoušek
	Mgr. Milena Jíšová
	Mgr. Zdenka Spalová
	Mgr. Jaroslav Šafránek
Další zaměstnanci ČŠI	Jarmila Šurová Jitka Havlíčková Eliška Friedrichová	

V Karlových Varech dne 11. prosince 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. prosince 2001

Razítko

Ředitel školy

Mgr. Michal Vachovec

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný; příkladný

Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel KÚ Karlovarského kraje	10. ledna 2002	6/02

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány